

Oppimisen tuen malli

Raudaskylän Opisto
Ammatillinen koulutus
2026

Uudistuneen lainsäädännön myötä ammatillisen koulutuksen oppimisen tuki muodostuu 1.8.2026 alkaen oppimisen tuesta ja erityisestä tuesta.

1. Oppimisen tuki

- Oppimisen tuki on opettajan antamaa tukiopetusta sekä
- opetus- ja ohjaushenkilöstön antamaa tukea ja ohjausta tai
- erityisopettajan konsultaatiota.

Yleinen oppimisen tuki on osa tutkintokoulutusta ja se tarjotaan kaikille opiskelijoille.

Oppimisen tukea tarjotaan opiskelijalle oppimisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi, jotta hän voisi saavuttaa tavoitteensa.

Oppimisen tuki on tarkoitettu opiskelun tueksi niille opiskelijoille, joilla on vaikeuksia suoriutua opinnoistaan. Jokaisella tukea tarvitsevalla on oikeus tukeen.

2. Oppimisen tuki Raudaskylän Opiston ammatillisessa koulutuksessa

Opiskelijalta kysytään hakeutumisvaiheessa hänen mahdollista oppimisen tuen tarvettaan peilaten myös hänen aikaisempaan koulutushistoriaansa. Valintavaiheessa opiskelijan tietoja ja taitoja arvioidaan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen ammattitaitovaatimusten saavuttamiseksi sekä selviytymiseen työelämän vaatimuksista. Myös koulutuksenjärjestäjän resurssit täytyy huomioida tässä vaiheessa. Opiskelijavalinnassa on etusijalla opiskeltavassa ammatissa selviytyminen, mutta tarjottavalla oppimisen tuella tutkinnon suorittaminen on mahdollista, huomioiden että ammattitaitovaatimuksia ei voi mukauttaa. Tuen tarve arvioidaan opintojen alussa ja sen vaikuttavuutta seurataan säännöllisesti.

Raudaskylän Opiston ammatillisen koulutuksen opiskelijat ovat pääsääntöisesti täysi-ikäisiä, monella jo taustalla ammatillinen tutkinto (yli 50 %) tai koulutus on jäänyt kesken.

Monella aikuisopiskelijalla on kouluajoista jo aikaa, joten suhtautuminen oppimisen tukeen on erilainen kuin vastikään koulusta valmistuneella. Monella on myös omia selviytymisstrategioita, joilla ovat pärjänneet.

Opiskelijat ovat opiskelutaidoltaan ja opiskelutaustoiltaan hyvin erilaisia.

Toiminnanohjauksen tuen tarve korostuu erityisesti joidenkin opiskelijoiden kohdalla.

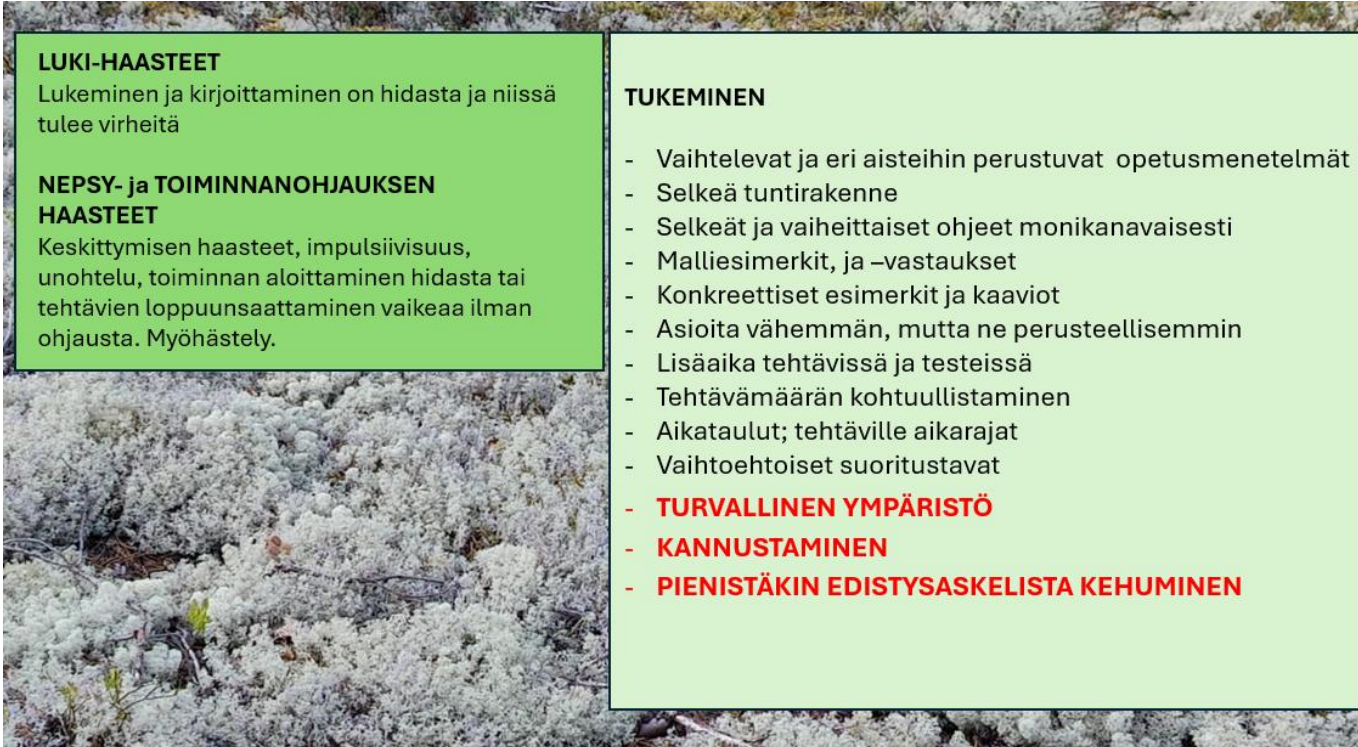
Opiskelijoiden vaihtuvuus (jatkuva haku ja opintojen yksilöllinen aloitus ja kesto) ja tuen tarpeen vaihtelevuus on huomioitava oppimisen tuen suunnittelussa.

Oppimisen tukea tarjotaan kaikille opiskelijoille.

Oppimisen tukea ja siihen liittyvää opetusta ja ohjausta antavat yhteisesti ja erikseen tutkintovastaavat ja erityisopettaja. Tukea pyritään antamaan riittävästi ja oikea-aikaisesti, jotta se edistää opiskelijoiden oppimista, osaamisen osoittamista, jatko-opintoihin siirtymistä ja hyvinvointia ja vähentää opintojen keskeyttämistä.

Varhaisen puuttumisen tavoitteena on ennaltaehkäistä vaikeuksien kasautumista ja monimutkaistumista. Ensisijaisesti annetaan yleistä tukea ja toissijaisesti erityistä tukea, mikäli yleisen tuen muodot eivät riitä.

2.1.Oppimisen tuen tarpeen tunnistaminen

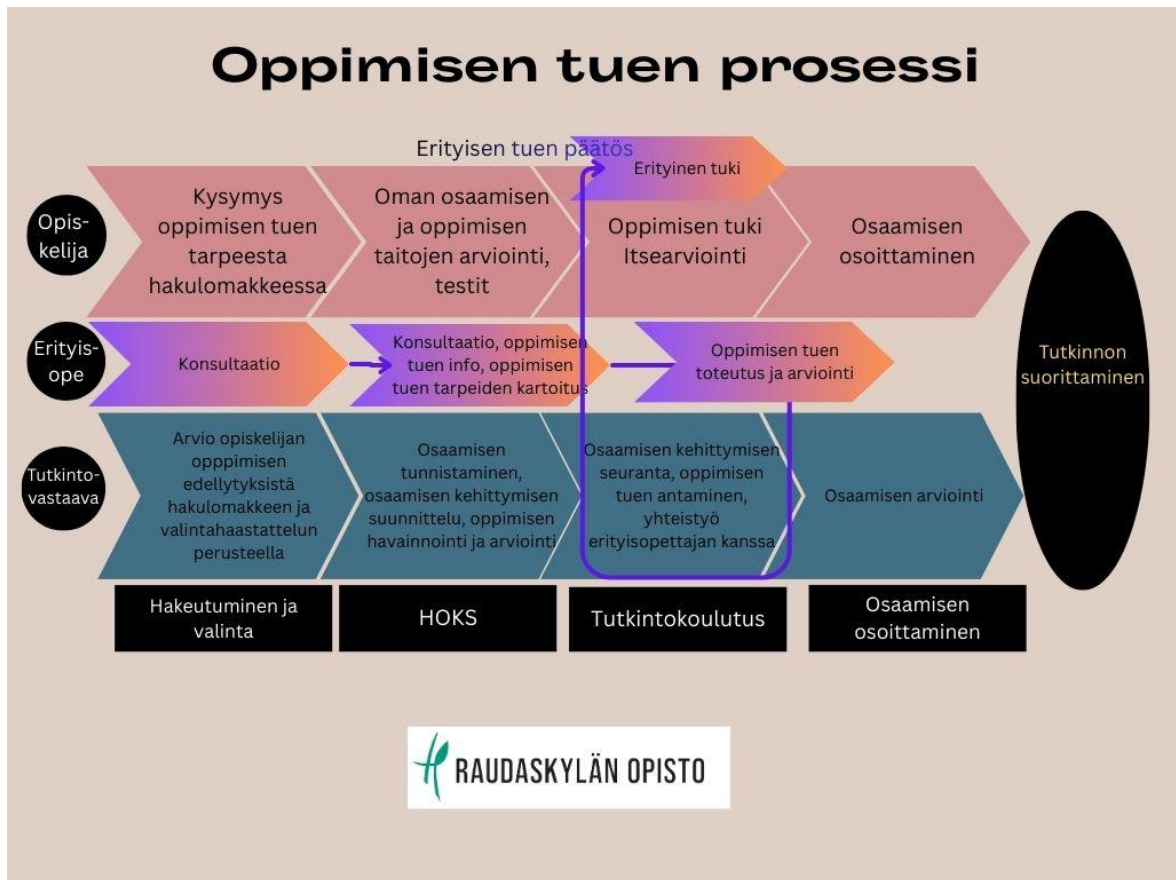

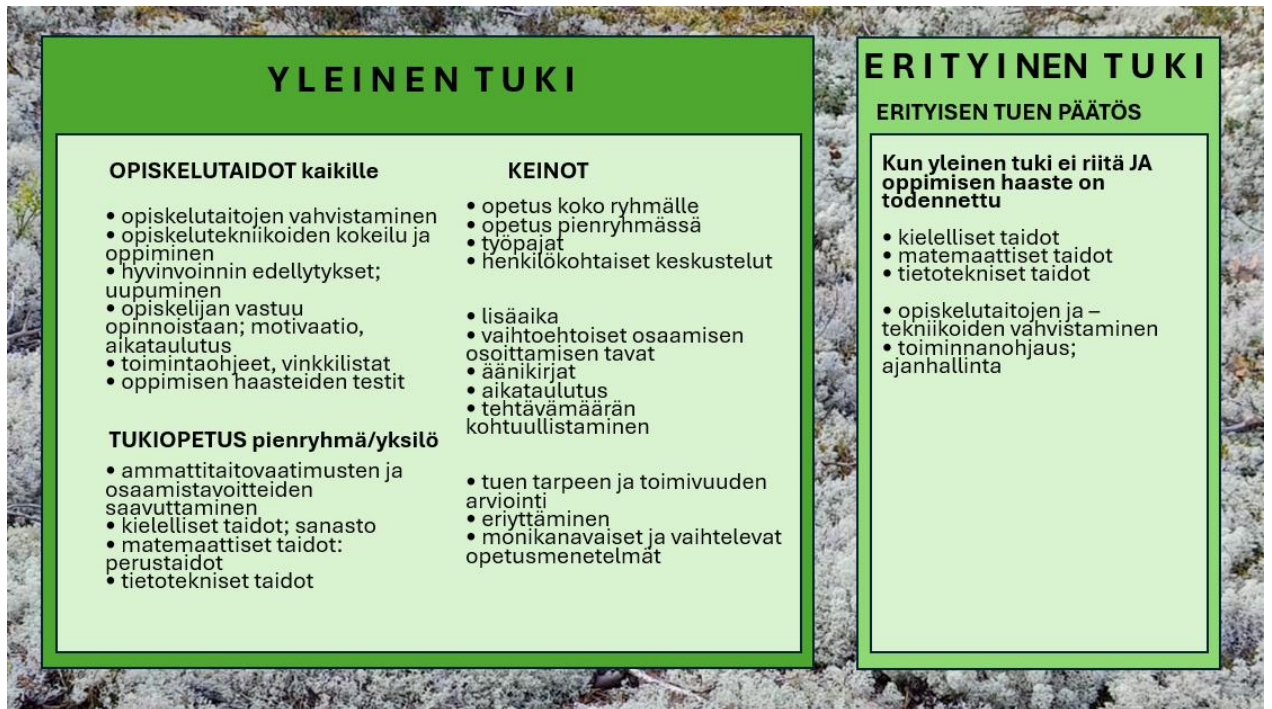
<p>LUKI-HAASTEET Lukeminen ja kirjoittaminen on hidasta ja niissä tulee virheitä</p> <p>NEPSY- ja TOIMINNANOHJAUKSEN HAASTEET Keskittymisen haasteet, impulsiivisuus, unohtelu, toiminnan aloittaminen hidasta tai tehtävien loppuunsaattaminen vaikeaa ilman ohjausta. Myöhästely.</p>	<p>TUKEMINEN</p> <ul style="list-style-type: none">- Vaihtelevat ja eri aisteihin perustuvat opetusmenetelmät- Selkeä tuntirakenne- Selkeät ja vaiheittaiset ohjeet monikanavaisesti- Malliesimerkit, ja –vastaukset- Konkreettiset esimerkit ja kaaviot- Asioita vähemmän, mutta ne perusteellisemmin- Lisäaika tehtävissä ja testeissä- Tehtävämäärän kohtuullistaminen- Aikataulut; tehtäville aikarajat- Vaihtoehtoiset suoritustavat <p>- TURVALLINEN YMPÄRISTÖ</p> <p>- KANNUSTAMINEN</p> <p>- PIENISTÄKIN EDISTYSASKELISTA KEHUMINEN</p>
---	--

Opiskelijalta selvitetään oppimisen tuen tarvetta hakeutumis- ja valintavaiheessa. Erityisopettaja tiedottaa Oppimisen tuki- infoissaan opiskelijoille tuen tarpeen tunnistamisesta, testausmahdollisuuksista ja erilaisista oppimisen tuen keinoista. Opiskelijaa vahvistetaan ja rohkaistaan omiin havaintoihin oppimiseensa liittyen. Tutkintovastaavat seuraavat opiskelijan oppimista ja tarpeen mukaan keskustelevat havainnoistaan opiskelijan ja erityisopettajan kanssa.

2.2.Oppimisen tuen toteuttaminen

Oppimisen tuen toteuttamiseen on selkeät rakenteet ja toimintatavat, jotta opiskelijoiden tuen tarpeisiin voidaan vastata nopeasti ja joustavasti.

Oppimisen tuen muotoja

Opettajan antama tuki

- keskustelut henkilökohtaisesti, ryhmässä, työpajoilla, Teams- keskustelut
- opiskelijataidot ja hyvinvointi
- toiminnanohjaus, vinkkilista, jossa avataan termejä ja tutkinnon perusteista
- tieto opiskelustrategioista ja muististrategioista
- testit (luki-testi ja hahmottamisen testit, matematiikan testi tarvittaessa)
- eriyttäminen
- monikanavaiset ja vaihtelevat opetusmenetelmät
- selkokieli, äänikirjat, Celia -äänikirjasto, tekstin lukevat ohjelmat
- alan sanaston opettaminen
- lisäaikaa tehtävien tekemiseen
- tehtävien ja osaamisen osoittaminen suullisesti ja muut vaihtoehtoiset suoritustavat
- opintojen yksilöllinen suunnitteleminen
- tehtävien määrän yksilöllistäminen
- tietoteknisten taitojen vahvistaminen
- opiskelija vastuullisena toimijana (suunnitelma ja tavoitteet)
- osaamisen osoittamisen tuki:

Opiskelija etenee näyttöön osoittamaan osaamistaan, kun hänen osaamisensa on sillä tasolla, että hän saavuttaa ammattitaitovaatimuksissa määritellyn osaamisen.

Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjataan, kuinka opiskelija osoittaa osaamisensa. On tärkeä valita opiskelijalle sopiva näyttöympäristö ja suunnitella tarvittavat erityisjärjestelyt ja tukitoimet. Opiskelija saattaa tarvita tukea

näyttöön valmistautumisessa tai itse näyttötilanteessa. Osaamisen osoittaminen voidaan jakaa opiskelijalle sopiviin kokonaisuuksiin.

Työpaikalla oppimiseen annettava tukea on annettava heti, kun tuen tarve ilmenee. Kokoaikaisesti on arvioitava tuen vaikuttavuutta ja laatua.

Erityisopettajan konsultaatio tarvittaessa myös työpaikalla tapahtuvan oppimisen aikana opiskelijalle ja työpaikkaohjaajalle.

2.3 Oppimisen tuen kirjaaminen

Opiskelijalle tarjottu ja annettu oppimisen tuki kirjataan Henkilökohtaiseen Osaamisen Kehittämissuunnitelmaan (HOKS), jota päivitetään säännöllisesti koko opiskeluajan. Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan ei kirjata opiskelijan diagnoosia tai vastaavia tietoja.

Jos opiskelija kieltäytyy tuesta, se kirjataan myös HOKS:aan. Opiskelijavalinnassa on etusijalla ammatissa selviytyminen, mutta oppimisen tuella tutkinnon suorittaminen on mahdollista. Ammattitaitovaatimuksia ei voi mukauttaa.

2.4. Erityinen tuki

Opiskelun alussa opiskelijan tilannetta seurataan ja erilaisia yleisen oppimisen tuen toimia kokeillaan monipuolisesti. Mikäli yleinen tuki ei riitä, opiskelijalle tarjotaan mahdollisuutta erityiseen tukeen. Tämä tarkoittaa erityisopettajan antamaa tukea ja konsultaatiota opiskelijan ohjaukseen ja opetukseen. Opiskelijalle laaditaan hänen oppimiseensa kohdistuviin todennettuihin haasteisiinsa perustuva hallinnollinen erityisen tuen päätös.

Siinä mainittavissa tuen muodoissa erityisopetus kohdentuu syvällisemmin todennettuihin oppimisvaikeuksiin tai muihin niihin rinnastettaviin syihin, jolloin se on pitkäkestoisempaa, systemaattisempaa ja tarkemmin tavoitteellisempaa kuin yleinen tuki. Esimerkiksi yleiseen tukeen nähden perusteellisempaa opiskelutaitojen ja – strategioiden opettamista, toiminnanohjausta, tukea itsenäiseen opiskeluun, ajanhallintaan tai opiskelun tavoitteiden asettamiseen ja niiden saavuttamiseen. Todennettuja vaikeuksia ovat pitkäkestoiset oppimisen haasteet, neuropsykiatriset haasteet, tai muu oppimista haittaava vamma tai sairaus. Näihin rinnastettavia syitä ovat myös opiskelua merkittävästi ja pitkäkestoisesti vaikeuttavat tekijät, mm. vaikea elämäntilanne. Todennetuilla oppimisvaikeuksilla tarkoitetaan sellaisia opiskelijan oppimista vaikeuttavia tekijöitä, jotka on tunnistettu luotettavilla menetelmillä. Erityisopettaja on mukana ammatillisen koulutuksen tiimissä säännöllisesti ja tiiviissä yhteistyössä tutkintovastaavien ja opiskelijan välillä. Erityisopettaja tiedottaa ammattikoulutuksen opiskelijoille oppimisen tuesta, sen muodoista ja tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden osallistua oppimisvaikeuksia kartoittaviin testeihin ja tarpeen mukaan myös yksilölliseen ohjaukseen.

Mikäli opiskelijalla on dokumentoitu oppimisen ongelma, suunnitellaan erityinen tuki oppimisen tueksi. Tällöin tehdään erityisen tuen päätös.

2.4.1. Erityisen tuen päätös

Koulutuksen järjestäjä (tutkintovastaava ja rehtori) päättää opiskelijalle annettavasta erityisestä tuesta hallintopäätöksellä.

Erityisen tuen päätös on hallinnollinen asiakirja, josta on mahdollisuus tehdä oikaisuvaatimus Lupa- ja valvontavirastoon. Päätökseen tulee liittää tieto, miten oikaisuvaatimus tehdään.

Ennen päätöksen tekemistä tulee opiskelijaa kuulla. Kuulemisessa käydään läpi, miksi opiskelija tarvitsee erityistä tukea ja mikä erityisen tuen merkitys on osana ammatillista koulutusta.

Päätös erityisestä tuesta on salassa pidettävä.

2.5. Oppimisen tuen vaikutusten seuranta ja arviointi

Seurataan oppimisen tuen vaikutusta ja tehokkuutta säännöllisesti HOKS-keskusteluissa, opintojen etenemisessä ja opiskelijakyselyin.

Opiskelijoilta kysytään kaksi kertaa vuodessa (syksyllä ja keväällä) oppimisen tuen saatavuudesta, toteutuksesta ja vaikuttavuudesta.

Opiskelijan oppimisen tuen toteutumista seurataan opiskelijan tarpeiden mukaisesti; onko opiskelija osallistunut tukitoimiin ja onko niistä ollut hänen oppimiselleen hyötyä? Opiskelijan ja tukitoimiin osallistuneiden kanssa arvioidaan, ovatko käytetyt tukitoimet edistäneet opiskelijan oppimista ja opintojen etenemistä.

2.6. Henkilöstön koulutus

Tutkintovastaavat saavat erityisopettajan tukea ja konsultaatiota yhteistyössä ja tiimipalavereissa. Lisäksi tutkintovastaavilla on mahdollisuus osallistua osaamistaan lisääviin koulutuksiin, esim. Selkokieli, Nepsy, haasteiden tunnistamiseen ja niihin reagointiin liittyvät koulutukset.

Raudaskylän Opiston ammatillisessa koulutuksessa kouluttajiksi kutsutaan usein Opiston ulkopuolelta tulevia asiantuntijoita. Heille esitetään toive toteuttaa koulutusta monikanavaisesti ja pedagogisia menetelmiä vaihdellen. esim. ei pitkiä luentojaksoja.

Työelämäyhteistyö: Tutkintovastaavat käyvät jokaisen opiskelijan työpaikalla ja tapaavat työpaikkaohjaajan. Käynneillä annetaan yleinen tietopaketti työelämälle keskeisistä oppimisen tuen muodoista ja yleistä ohjeistusta osaamisen kehittymisen ohjaamiseen, seurantaan ja arviointiin. Keskusteluyhteys työpaikoille on tärkeä ja työpaikkaohjaajien välitöntä palautetta pyydetään kaikessa opiskelijan oppimiseen liittyvissä asioissa. Opiskelijalla itsellään on vastuu ja oikeus kertoa omista tuen tarpeistaan työpaikalla.

2.6.Oppimisen tuen jatkuminen ja kehittäminen AATU-hankkeen jälkeen

Oppimisen tuen malli on kehitetty ja se on otettu jo käyttöön. Tästä mallista on tarkoitus tehdä selkeä, yksinkertaistettu malli opiskelijoille.

Mallia arvioidaan systemaattisesti yhteisissä tiimeissä ja kehitetään saatujen kokemusten perusteella. Yhtenä painopisteenä kehittämistyössä on tekoälyn tuottamat mahdollisuudet ja haasteet oppimiseen ja sen arviointiin.

Raudaskylän Opiston lukion kanssa teemme tiivistä yhteistyötä. Raudaskylän lukio on mukana kansanopistolukioiden oppimisen tuen UPO-hankkeessa, josta kehitystyöstä myös ammatillinen koulutus voi hyötyä.

Lähteet:

Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta | 673/2017 | Suomen säädöskokoelma

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/oppimisen-tuen-uudistus-ammattillisessa-koulutuksessa>

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/26032025_Oikeus_oppimisen_tukeen_I_TH_IR_SV.pdf

<https://eperusteet.opintopolku.fi/eperusteet-service/api/dokumentit/10028554>

(<https://www.finlex.fi/eli?uri=http://data.finlex.fi/eli/sd/2017/531/ajantasa/2025-12-30/fin>)